Örtülü Kazanç İadesinde Süre

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 11. Hukuk Dairesi	26.02.2026	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/4308	2026/1113	SPK 21, SPK 92/1-b, SPK 94, HMK 353/1-b(1), HMK 370/1

ÖZET

Kurul, halka açık şirketten ilişkili taraflara yapılan örtülü kazanç aktarımı için saklı tuttuğu 216.783.000 TL'nin iadesini ek davayla istedi. Süre 13.08.2020 tespitinden başlatıldı; 05.10.2023'te açılan dava 3 aylık hak düşürücü süre geçtiğinden reddedildi, karar onandı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/ortulu-kazanc-iade-davasinda-hak-dusurucu-sure-2026-1113/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2025/4308 E. , 2026/1113 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ: İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 13. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2025/11 Esas, 2025/568 Karari

HÜKÜM : Esastan ret

İLK DERECE MAHKEMESİ: İstanbul 8. Asliye Ticaret Mahkemesi

SAYISI : 2023/623 E., 2024/723 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı Yargıtayca duruşma istemli olarak davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildi. Duruşma için belirlenen 17.02.2026 günü başkaca gelen olmadığı yoklama ile anlaşılıp hazır bulunan davacı vekili Av. ... dinlenildikten sonra duruşmalı işlerin yoğunluğu ve süre darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması ileriye bırakıldı. Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip, gereği düşünüldü.

KARAR

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; ...Tüketim Ürünleri Pazarlama Dağıtım Tic.A.Ş.'nin (...A.Ş.) ortaklarının davalı ... ve dava dışı bir kişi olduğunu, şirket hisselerinin yaklaşık %36'sının 2013 yılında ...A.Ş.'ye kote edildiğini, 31.12.2014-31.12.2017 tarihleri itibarıyla şirket paylarının %35,8'lik kısmının halka açık olduğunu ve küçük yatırımcıların tasarrufunda bulunduğunu, şirketin 16.500.000,00 TL nominal değere sahip hisselerinin halka açılmak suretiyle 06.06.2013 tarihinde ulusal pazarda işlem görmeye başladığını, şirketin ekonomik sıkıntıya girmesi nedeniyle ...tarafından, şirket paylarının 20.10.2015 tarihinden itibaren gözaltı pazarında işlem görmesine karar verildiğini, şirket tarafından çıkarılan tahvillerin de ...tarafından 31.01.2018 tarihinden itibaren gözaltı pazarına aktarılmasına karar verildiğini, ...A.Ş. tarafından ...Platformuna (KAP) yapılan 08.10.20 15... .10.2015 tarihli özel durum açıklamalarında, ...A.Ş. aleyhine Ing Bank A.Ş. tarafından 17.346.132,75 TL ve 3.499.998,00 USD, ... Türk A.Ş. tarafından 17.557.913,50 TL, ...Faktoring A.Ş. tarafından 13.994.690,08 TL ve ... Anonim Şirketi tarafından 107.031,38 TL talepli icra takiplerinin başlatıldığının ifade edildiğini, aynı şekilde şirketin mali açıdan zora düştüğü konusundaki basında yer alan haberler çerçevesinde 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu (SPK) ve ilgili mevzuat çerçevesinde müvekkili Kurul tarafından 09.01.2020 tarihli denetleme raporunun düzenlendiğini, özel durum açıklamasını müteakip şirketin borsa kotundan çıkarılmasına karar verildiğini, denetleme raporu kapsamında finansal borçlar için takibe geçilmesi sürecinde KAP'a yapılan mali duruma ilişkin dikkat çekici özel durum açıklamaları; şirketin mali tablo kalemleri ve ilişkili taraflarından olan alacakları; şirketin finansal borçları; ilişkili tarafların mali durumları; ilişkili tarafların banka hesaplarından nakit çekilen paralar, paraların yatırıldığı firmalar ve bu firmalara ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumundan temin edilen bilgiler; ilişkili şirket hesaplarından firmalar tarafından keşide edilen hatır çeklerinin tahsili; mali tablo düzenlenen dönem sonlarında ...A.Ş. hesaplarına yapılan para transferleri vb. tespitlerin yapıldığını, bu kapsamda halka açık ortaklık statüsündeki ...A.Ş.'nin, şirketin yönetim kurulu başkanı ...'in bilgisi ve iradesi doğrultusunda, ilişkili tarafları ve yine yönetim kurulu başkanı ve imza yetkilisi olduğu davalılar ...Tarım Ürünleri Sanayi ve Tic. A.Ş. ve...Tütün Ürünleri Satış Dağıtım Tic. A.Ş. ile gerçekleştirdiği işlemler neticesinde 6362 sayılı Kanun'un 21. maddesinde düzenlenen örtülü kazanç aktarımı yasağının ihlal edilerek, örtülü kazanç aktarımı yoluyla mal varlığı/kârının azaltıldığı, şirketin 31.12.2017 tarihi itibariyle işletilmeyen faizler hariç yaklaşık toplam 217.000.000,00 TL zarara uğratıldığını ileri sürerek 217.000.000,00 TL kayıp ve aktarım tutarının, aktarım tarihinden itibaren işleyecek kanuni faizinin, fazlaya ilişkin haklar saklı kalmak kaydıyla şimdilik 217.000,00 TL'sinin mal varlığı azaltılan ...A.Ş.'ye iadesi talebiyle açılan ve İstanbul 10. Asliye Ticaret Mahkemesinin 05.07.2023 tarihli, 2020/646 E., 2023/502 K. sayılı kararına konu olan davada saklı tuttukları 216.783.000,00 TL'nin kanuni faiziyle birlikte ...A.Ş.'ye iade edilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

1.Davalılar ... ve...Tütün Ür. Satış Dağ. Tic. A.Ş. vekili cevap dilekçesinde; davacının İstanbul 10. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2020/646 E. sayılı dosyasında kısmi dava açtıktan sonra işbu ek davayı açtığını, kesinleşmiş bir mahkeme kararı bulunmadığını, anılan dosyanın bekletici mesele

yapılması gerektiğini, müvekkili ...'e husumet yöneltilemeyeceğini, müvekkili şahıs lehine bir kazandırma yapılmadığı gibi Kurulun da bu yönde bir tespit ve iddiasının bulunmadığını, SPK'nın 92. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi uyarınca işlemlerin hukuka aykırılığını tespit ettiği tarihi izleyen 3 ay içinde iptal davası açma yetkisi buldunduğunu, yine aynı fıkraya göre Kurumun, her halde işlemin veya durumun meydana geldiği tarihten itibaren üç yıl içinde iptal davası ve beş yıl içinde de butlan veya yokluğun tespiti davası açmaya yetkili olduğunu, 94. maddede yer alan; "92. maddenin birinci ve üçüncü fıkraları bu madde bakımından da uygulanır." hükmü uyarınca 92. madde de yer verilen sürelerin örtülü kazancın iadesi talebiyle açılacak davalar için de geçerli hale geldiğini, dava dışı ...A.Ş.'nin, işlemlerinin örtülü kazanç aktarımı kapsamında değerlendirilemeyeceğini savunarak davanın usulden ve esastan reddini istemiştir.

2.(İflas nedeniyle) Tasfiye Halinde ...Tarım Ürünleri San. Tic. A.Ş. iflas idare memurları cevap dilekçesinde; Bakırköy 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin 15.05.2019 tarihli, 2017/959 E., 2019/527 K. sayılı ilamı ile davalı şirketin iflasına karar verildiğini, tasfiye işlemlerinin Bakırköy 1. İcra ve İflas Müdürlüğünün 2019/52 İflas sayılı dosyası ile sürdürüldüğünü, dava konusu örtülü kazanç aktarımından kaynaklanan alacak iddiası ile ilgili olarak iflas masasına herhangi bir alacak kaydı talebinde bulunulmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile Sermaye Piyasası Kurulunun 6362 Sayılı Kanun'un 21. maddesinde düzenlenen örtülü kazanç aktarımı yasağının ihlal edildiğini tespit etmesi halinde gerekli tedbirleri almaya ve Kurulca belirlenecek tutarın tayin edilen süre içinde iadesi için dava açmaya yetkili olduğu, 6362 sayılı Kanun'un, açılacak iade davası için 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK) ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) hükümlerinden ayrı olarak düzenlemeler getirdiği, 6362 sayılı Kanun'un 94/2 hükmü ile iade davaları için aynı Kanun'un 92. maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarına atıf yaparak, iade davasının 6362 sayılı Kanun'un 92/1-b hükmünde düzenlenen süre içinde açılacağını belirttiği, buna göre 6362 sayılı Kanun'un 92. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca Sermaye Piyasası Kurulunun, işlemlerin hukuka aykırılığını tespit ettiği tarihi izleyen üç ay içinde, her halde işlemin veya durumun meydana geldiği tarihten itibaren üç yıl içinde iade davası açmaya yetkili bulunduğu, 6362 sayılı Kanun'un 94/2 hükmü yollamasıyla 92/1-b hükmünde, ...'nun iade davası açma süresi düzenlenmişse de söz konusu maddede düzenlenen sürenin zamanaşımı süresi mi, yoksa hak düşürücü süre mi olduğuna ilişkin bir düzenleme bulunmadığı, TBK ve TTK'daki zamanaşımı ve hak düşürücü sürelere dair hükümler, Yargıtay uygulamaları ve doktrin görüşleri hep birlikte değerlendirildiğinde, gerek Sermaye Piyasası Kurumunun yapısı ve işleyişi, görev ve yetkileri, gerek 6362 sayılı Kanun'un 92... . maddesindeki düzenlemelerin içeriği gerekse kanun koyucu tarafından, bir hak talebi için öngörülen sürenin zamanaşımı süresi olması halinde, bu sürenin zamanaşımı süresi oluğuna ilişkin açık belirtmede bulunması dikkate alındığında, örtülü kazanç aktarımı yasağının ihlali halinde açılacak iade davası için 6362 sayılı Kanun'un 94/2 hükmü yoluyla uygulanacak 92/1-b hükmünde öngörülen sürenin bir hak düşürücü süre olduğunun kabulü gerektiği, 6362 sayılı Kanun'un 92/1-b hükmü uyarınca, sürenin, bu durum ve işlemlerin hukuka aykırılığının Kurulca tespiti tarihinden itibaren başlayacağı, dosya kapsamı dikkate

alındığında, ... yetkilileri tarafından düzenlenen denetleme raporu sonrasında, SPK Kurul Karar Organı tarafından, 13.08.2020 tarih ve 51/1001 sayılı toplantıda, örtülü kazanç aktarımı yapıldığının tespitine karar verildiği ve ilgililer hakkında Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunma kararı alındığı anlaşılmakla, kurul için dava açma süresinin bu tarih itibariyle başlayacağının anlaşıldığı, eldeki iade davasının 05.10.2023 tarihinde açıldığı, bu durumda eldeki davanın, 6362 sayılı Kanun'un 94/2 hükmü yollamasıyla 92/1-b hükmünde öngörülen üç aylık hak düşürücü süre geçtikten sonra açıldığı gerekçesiyle davanın, hak düşürücü süre nedeniyle reddine karar verilmiş, hüküm, davacı vekilince istinaf edilmiştir.

IV. İSTİNAF

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile örtülü kazanç aktarımının 6362 sayılı Kanun'un 21. maddesinde, örtülü kazanç aktarımına dair tespit edilen hukuka aykırılıklar nedeniyle dava açma yetkisinin Kanun'un 94. maddesinde düzenlendiği, anılan 94/1 hükmü uyarınca Kurulun; 21. maddede belirtilen işlemlerde bulundukları tespit edilen halka açık ortaklıklar, kolektif yatırım kuruluşları ve bunların bağlı ortaklıkları ile iştiraklerinden denetleme sonuçlarının Kurul tarafından belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde ortaklara duyurulmasını istemeye, Kurulca belirlenen tutarın tayin edilen süre içinde iadesi için dava açmaya yetkili kılındığı, örtülü kazanç aktarımının iadesi davası için maddede açıkça bir süre öngörülmediği, 6362 sayılı Kanun'un 94/2 hükmünde yapılan atıf gereği, Kurul'un, sermayenin veya malvarlığının azalmasına veya kaybına neden olan işlemleri tespit etmesi durumunda; ilk olarak TTK hükümleri saklı kalmak kaydıyla ilgililerden aykırılıkların giderilmesi için tedbir alınmasını ve öngörülen işlemlerin yapılmasını isteme ve gerekirse durumu ilgili mercilere intikal ettirme yetkisinin bulunduğu, Kurul tarafından, sermayeyi veya malvarlığını azaltıcı işlemlerin hukuka aykırılığının tespiti hâlinde, Kurul'un tespit tarihinden itibaren üç ay ve her hâlde durum ve işlemin gerçekleşmesinden itibaren üç yıl içinde iptal davası ve beş yıl içinde butlan veya yokluğun tespiti davası açma yetkisi bulunduğu, bu durum ve işlemlerin mevcudiyetinin ilk derece mahkeme kararı ile tespit edilmesi veya bu karar beklenmeksizin Kurulun talebi üzerine mahkeme tarafından karar verilmesi hâlinde bu işlemlerde sorumluluğu bulunanların imza yetkilerinin kaldırılması, ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunulması hâlinde yargılama sonuçlanıncaya kadar ilgililerin görevden alınması, ilk genel kurul toplantısına kadar görevden alınan yönetim kurulu üyelerinin yerine yenilerinin atanması hususunda da Kurulun yetkili kılındığı, söz konusu yasal düzenlemeler dikkate alındığında her ne kadar örtülü kazanç aktarımının iadesi davası için maddede açıkça bir süre öngörülmemiş ise de Kanun'un 94/2 hükmünün 92/1 hükmüne yaptığı atfın maddedeki tüm düzenlemelere ilişkin olduğu, herhangi bir istisna belirlemediği ve Sermaye Piyasası Kanunu'ndaki sistematik düzenlemeye göre Kurulun yapacağı tüm işlemlerin süreye tabi tutulduğu, dolayısıyla söz konusu atıf ile örtülü kazanç aktarımının iadesi davasının Kanun'un 92/1-b hükmünde öngörülen süre içerisinde açılmasının da kabulünün gerektiği, somut uyuşmazlıkta belirtilen sürelerin hak düşürücü süre niteliğinde olduğu gerekçesiyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiş, hüküm, davacı vekilince temyiz edilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Dava ve Hukuki Nitelendirme

Dava, 6362 sayılı SPK'nın 21. maddesinde düzenlenen örtülü kazanç aktarımı iddiasına konu bedelin şirkete iadesi istemine ilişkindir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Yapılan yargılama ve saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kuralları gözetildiğinde İlk Derece Mahkemesince verilen kararda bir isabetsizlik olmadığının anlaşılmasına göre yapılan istinaf başvurusunun 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 353/1-b(1) hükmü uyarınca Bölge Adliye Mahkemesince esastan reddine ilişkin kararın usul ve yasaya uygun olduğu kanısına varıldığından Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.

VI. SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın HMK'nın 370/1 hükmü uyarınca ONANMASINA, aynı Kanun'un 372. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, aşağıda yazılı temyiz giderinin temyiz edene yükletilmesine, 26.02.2026 tarihinde kesin olarak oy birliğiyle karar verildi.